

Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky

6/DPH/2024/IM

Informácia k trojstrannému obchodu

Podstata trojstranného obchodu spočíva v uplatnení zjednodušeného postupu zdaňovania pri uskutočnení obchodu medzi tromi osobami, ktoré sú identifikované pre daň v troch rôznych členských štátoch a predmetom obchodu je dodanie toho istého tovaru. Aby sa mohol uplatniť zjednodušený postup v prípade obchodu medzi tromi osobami identifikovanými pre daň, musia byť splnené zákonom stanovené podmienky, ktoré oprávňujú obchod posúdiť ako trojstranný obchod (§ 45 zákona o DPH). Podstatou trojstranného obchodu je skutočnosť, že tovar sa fyzicky prepravuje alebo odosiela priamo od prvého dodávateľa k druhému odberateľovi z jedného členského štátu do iného členského štátu.

Trojstranným obchodom sa v zmysle § 45 zákona o DPH rozumie obchod, ak

- ak sa na obchode zúčastňujú tri osoby a predmetom obchodu je dodanie toho istého tovaru, ktorý je odoslaný alebo prepravený priamo od prvého dodávateľa k druhému odberateľovi z jedného členského štátu do iného členského štátu,
- osoby zúčastnené na obchode sú identifikované pre daň v troch rôznych členských štátoch,
- prvý odberateľ nemá v členskom štáte druhého odberateľa sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo sa obvykle v členskom štáte druhého odberateľa nezdržiava a voči prvému dodávateľovi a druhému odberateľovi použije rovnaké identifikačné číslo pre daň,
- tovar odoslal alebo prepravil prvý dodávateľ alebo prvý odberateľ alebo iná osoba na ich účet z členského štátu iného ako je členský štát identifikácie prvého odberateľa do členského štátu druhého odberateľa,
- druhý odberateľ použije identifikačné číslo pre daň pridelené členským štátom, v ktorom sa odoslanie alebo preprava tovaru skončí, a
- druhý odberateľ je osobou povinnou platiť daň.

V zákone o DPH sú zdaniteľné osoby zúčastnené na trojstrannom obchode označené ako:

- prvý dodávateľ – platiť registrovaný pre DPH v členskom štáte 1, kde sa preprava tovaru začína uskutočňovať (zmluvný vzťah o dodaní tovaru medzi prvým dodávateľom a prvým odberateľom),
- prvý odberateľ (prostredná osoba) – zdaniteľná osoba registrovaná pre DPH v členskom štáte 2, ktorá nemá v členskom štáte druhého odberateľa sídlo, miesto podnikania prevádzkareň, bydlisko alebo sa obvykle v členskom štáte druhého odberateľa nezdržiava a voči prvému dodávateľovi a druhému odberateľovi použije rovnaké identifikačné číslo pre daň,
- druhý odberateľ – zdaniteľná osoba registrovaná pre DPH v členskom štáte 3, v ktorom sa skončí odoslanie alebo preprava tovaru z členského štátu 1 (zmluvný vzťah o dodaní tovaru medzi prvým odberateľom a druhým odberateľom).

Pre ktorú zdaniteľnú osobu je trojstranný obchod výhodou

V prípade trojstranného obchodu ide o zjednodušenie pre zdaniteľnú osobu, ktorá je v pozícii prvého odberateľa (prostrednej osoby). Zjednodušenie spočíva v tom, že táto zdaniteľná osoba (prvý odberateľ) je oslobodená od povinnosti:

- registrovať sa v členskom štáte 3, kde má nadobudnutie tovaru (členský štát, kde sa skončila preprava tovaru) a
- platiť DPH z nadobudnutia tovaru v členskom štáte 3 a
- platiť DPH z dodania tovaru v členskom štáte 3.

Ak sú splnené podmienky trojstranného obchodu, platí, že nadobudnutie tovaru prvým odberateľom v členskom štáte 3 je zdanené. Taktiež platí, že z predaja tovaru v členskom štáte skončenia prepravy neodvádza daň predávajúci – prvý odberateľ, ale osobou povinnou platiť daň je druhý odberateľ.

Povinnosti osôb pri trojstrannom obchode

Prvý dodávateľ, pri trojstrannom obchode dodáva tovar do iného členského štátu oslobodený od dane podľa článku 138 smernice Rady 2006/112/ EÚ, resp. podľa § 43 zákona o DPH. Ak je prvým dodávateľom slovenský platiteľ, je povinný vystaviť faktúru pre prvého odberateľa bez dane a predkladať súhrnný výkaz za obdobie kalendárneho mesiaca alebo kalendárneho štvrťroka. V daňovom priznaní prvý dodávateľ, uvádza dodanie tovaru, ktoré je oslobodené od dane podľa § 43 zákona o DPH v riadku 13 a 14. Prvý dodávateľ údaje o dodaní tovaru, ktorý je oslobodený od dane v kontrolnom výkaze neuvádza.

Prvý odberateľ, ak je ním v trojstrannom obchode slovenský platiteľ resp. osoba registrovaná pre daň podľa § 7 alebo § 7a zákona o DPH, potom je povinný/á vyhotoviť pre druhého odberateľa faktúru, ktorá nebude obsahovať sumu dane a uvedie v nej okrem iných údajov aj slovnú informáciu „prenesenie daňovej povinnosti“. Prvý odberateľ musí vo svojich záznamoch uvádzať dohodnutú odplatu za dodanie tovaru pre druhého odberateľa a názov alebo jeho meno a adresu druhého odberateľa. Prvý odberateľ je povinný predkladať súhrnný výkaz za obdobie kalendárneho mesiaca alebo kalendárneho štvrťroka, v ktorom sa zúčastnil trojstranného obchodu. V súhrnnom výkaze okrem iných údajov uvádza aj kód trojstranného obchodu 1. Prvý odberateľ tieto transakcie v daňovom priznaní ako ani v kontrolnom výkaze neuvádza.

Druhý odberateľ, ktorý je identifikovaný pre daň v tuzemsku (platiteľ alebo osoba registrovaná pre daň podľa § 7 alebo § 7a zákona o DPH), musí vo svojich záznamoch uvádzať základ dane, sumu dane a názov alebo meno a adresu prvého odberateľa. Druhý odberateľ je osobou povinnou platiť daň v zmysle § 69 ods. 7 zákona o DPH a v daňovom priznaní v riadku 11 uvádza základ dane a v riadku 12 daň. Platiteľ, ak spĺňa podmienky na odpočítanie dane, môže si odpočítať daň v tom istom zdaňovacom období (riadky 18 alebo 19 v závislosti od sadzby dane). V kontrolnom výkaze uvádza údaje z faktúry v časti B.1. Osoba registrovaná pre daň podľa § 7 alebo § 7a kontrolný výkaz nepodáva.

K predmetnej problematike nájdete na [portáli finančnej správy](#) v časti FAQ/Praktické príklady/DPH/Trojstranný obchod/[Trojstranný obchod a príklady](#).

Vypracovalo:

Finančné riaditeľstvo SR

Centrum podpory pre dane

Júl 2024